

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економічної кібернетики та інформатики

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
з написання розділу дипломної роботи
«Облік, аналіз і аудит в умовах інформаційної системи»
для студентів факультету економіки та підприємництва
спеціальності «Облік і аудит»
освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»
денної та заочної форм навчання

ВІННИЦЯ — 2008

Методичні вказівки з написання розділу дипломної роботи «Облік, аналіз і аудит в умовах інформаційної системи» для студентів факультету економіки та підприємництва спеціальності "Облік і аудит" освітньо-кваліфікаційного рівня „спеціаліст" денної та заочної форм навчання /Укладачі: Паламарчук Є.А., Черняк Н.І., Юрчук Н.П. - Вінниця: ВДАУ, 2008.-48 с.

Укладачі: Паламарчук Є.А., доцент, канд. техн. наук

Черняк Н.І., ст. викладач

Юрчук Н.П., асистент

Рецензенти: Підгурський О.І., к.т.н., проф. кафедри інформаційних систем і технологій Вінницького фінансово-економічного університету

Правдюк Н.Л., д.е.н., професор кафедри обліку та аналізу

Вінницького державного аграрного університету

**Рекомендовано науково-методичною радою
Вінницького державного аграрного університету
протокол № 6 від „25” лютого 2008 р.**

НАУКОВО - МЕТОДИЧНЕ ВИДАННЯ

ЗМІСТ

Загальні положення	4
1. План розділу «Облік, аналіз та аудит в умовах інформаційної системи»	5
2. Порядок виконання розділу «Облік, аналіз та аудит в умовах інформаційної системи»	
2.1. Техніко-економічна характеристика програмного забезпечення обліку, аналізу та аудиту і критерії його вибору	6
2.2. Склад та інформаційне забезпечення задачі обліку, аналізу та аудиту	8
2.3. Методика обліку, аналізу та аудиту в умовах інформаційної системи	9
Список рекомендованої літератури	12

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Згідно з навчальним планом спеціальності "Облік і аудит" завершальним етапом підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем „спеціаліст" є виконання дипломної роботи. Мета цього етапу - систематизувати, розширити та закріпити теоретичні і практичні знання студента з вибраної спеціальності, навчити використовувати їх при розв'язанні конкретних наукових, технічних, економічних, виробничих завдань з використанням сучасних інформаційних технологій; розвинути у студентів навички виконання самостійної дослідницької роботи, сприяти поглибленню засвоєння методик аналізу при розв'язанні конкретних задач і питань, виявити рівень підготовки студента для самостійної роботи в умовах сучасних вимог економіки, науки, техніки, виробництва і культури.

Розділ «Облік, аналіз та аудит в умовах інформаційної системи» є обов'язковим розділом дипломної роботи і виконується у відповідності з темою дипломної роботи на підставі глибокого вивчення літератури шляхом індивідуального підходу дипломника до розв'язання конкретних завдань.

Консультанти по розділу «Облік, аудит, аналіз в умовах інформаційної системи» конкретизують завдання, яке необхідно виконати в процесі написання розділу, допомагають дипломнику у розв'язанні важких задач, проводять контроль виконаної роботи.

Загальні вимоги до розділу дипломної роботи «Облік, аудит, аналіз в умовах інформаційної системи»:

- чіткість побудови;
- логічна послідовність викладу матеріалу, переконлива аргументація;
- точність викладу, яка виключає можливість суб'єктивного і неоднозначного тлумачення;
- конкретність викладу результатів роботи;
- обґрунтованість висновків і рекомендацій.

1. ПЛАН РОЗДІЛУ «ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ»

Рекомендований план розділу «Облік, аналіз та аудит в умовах інформаційної системи» та обсяг кожного з пунктів наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

План розділу «Облік, аналіз та аудит в умовах інформаційної системи»

Назва пунктів розділу «Облік, аналіз та аудит в умовах інформаційної системи»	Рекомендований обсяг, сторінок
1. Техніко-економічна характеристика програмного забезпечення обліку, аналізу та аудиту і критерії його вибору	2-3
2. Склад та інформаційне забезпечення задачі обліку, аналізу та аудиту	2-3
3. Методика обліку, аналізу та аудиту в умовах інформаційної системи	6-8

Наприклад, якщо тема дипломної роботи: «Облік грошових коштів», то рекомендована назва розділу - «Облік грошових коштів в умовах інформаційної системи» та пропонований план розділу:

1. Техніко-економічна характеристика програмного забезпечення обліку та критерії його вибору.
2. Склад та інформаційне забезпечення задачі обліку грошових коштів.
3. Методика обліку грошових коштів в умовах інформаційної системи.

Якщо тема дипломної роботи: «Аудит грошових коштів», то рекомендована назва розділу - «Аудит грошових коштів в умовах інформаційної системи» та пропонований план розділу:

1. Техніко-економічна характеристика програмного забезпечення аудиту та критерії його вибору.
2. Склад та інформаційне забезпечення задачі аудиту грошових коштів.
3. Методика аудиту грошових коштів в умовах інформаційної системи.

2. ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ РОЗДІЛУ «ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ»

2.1. Техніко-економічна характеристика програмного забезпечення обліку, аналізу та аудиту і критерії його вибору

Написання розділу необхідно починати з дослідження ринку сучасного бухгалтерського, фінансово-економічного, аналітичного програмного забезпечення, ознайомлення з характеристиками найбільш поширених пакетів прикладних програм, їх перевагами і недоліками. При цьому дипломник використовує приведений список рекомендованої літератури, а також фахові видання, періодичну літературу і Інтернет - джерела.

При виконанні даного етапу дипломник вивчає ринок сучасних програмних продуктів, призначених для автоматизації обліку, визначає технічні та економічні характеристики найбільш розповсюджених пакетів прикладних програм, ступінь автоматизації облікових процедур кожним пакетом, причини їх розповсюдження, переваги і недоліки.

Дипломник вивчає, використовуючи рекомендовані літературні джерела, визначає, принципи вибору, вимоги та критерії, яким повинно відповідати програмне забезпечення автоматизації бухгалтерського обліку (аудиту, аналізу, тощо).

На підставі зібраних даних дипломник повинен скласти огляд сучасних засобів автоматизації обліку (аудиту, аналізу) у вигляді таблиці 2, яка наводиться в додатках до дипломної роботи.

В таблиці треба навести загальні характеристики програмного забезпечення з точки зору його призначення і характеру розв'язуваних задач та відповідно до поставлених вимог. Рекомендується проаналізувати не менше трьох програмних продуктів.

Проаналізувавши дані таблиці необхідно обрати програмний продукт, який буде використовуватись для розв'язання поставленої задачі.

Порівняльна характеристика програмного забезпечення обліку, аналізу та аудиту

Види вимог	Назва програми		
	1С:Бухгалтерія 7.7	Парус	...
<p>Функціональні вимоги:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ведення журналу операції; - аналітичний облік; - кількісний облік; - валютний облік; - гнучкість; - ... 	<ul style="list-style-type: none"> - Наявні три журнали(журнал документів, журнал операцій, журнал проводок); - наявний потужний аналітичний облік, реалізується за допомогою субконто та перерахувань; - наявний; - наявний; - налагодження здійснюється програмістами; - ... 		
<p>Технічні вимоги:</p> <ul style="list-style-type: none"> - невибагливість до апаратного забезпечення; - редактор документів; - «експорт-імпорт» даних; - робота в мережах; - ... 	...		
<p>Комерційні вимоги:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ціна; - супровід; - наявність дилерської підтримки; - ... 	...		
<p>Ергономічні вимоги:</p> <ul style="list-style-type: none"> - інтерфейс користувача; - програмна допомога; - ... 	...		
За розміром підприємства	Малі та середні підприємства		
Наявність спеціалізованих галузевих рішень	Наявні спеціалізовані рішення для сільськогосподарських підприємств		

2.2. Склад та інформаційне забезпечення задачі обліку, аналізу та аудиту

В даному розділі здійснюється обґрунтування необхідності та особливості організації автоматизованого обліку на досліджуваному підприємстві.

Відповідно до ДСТУ 2938-94 «Системи оброблення інформації. Основні поняття. Терміни та визначення» та ДСТУ 2941-94 «Системи оброблення інформації. Розроблення систем» одним з обов'язкових етапів створення автоматизованої інформаційної системи є постановка задачі та опис алгоритму її розв'язання. На рис. 1 наведено документ «Опис постановки задачі».

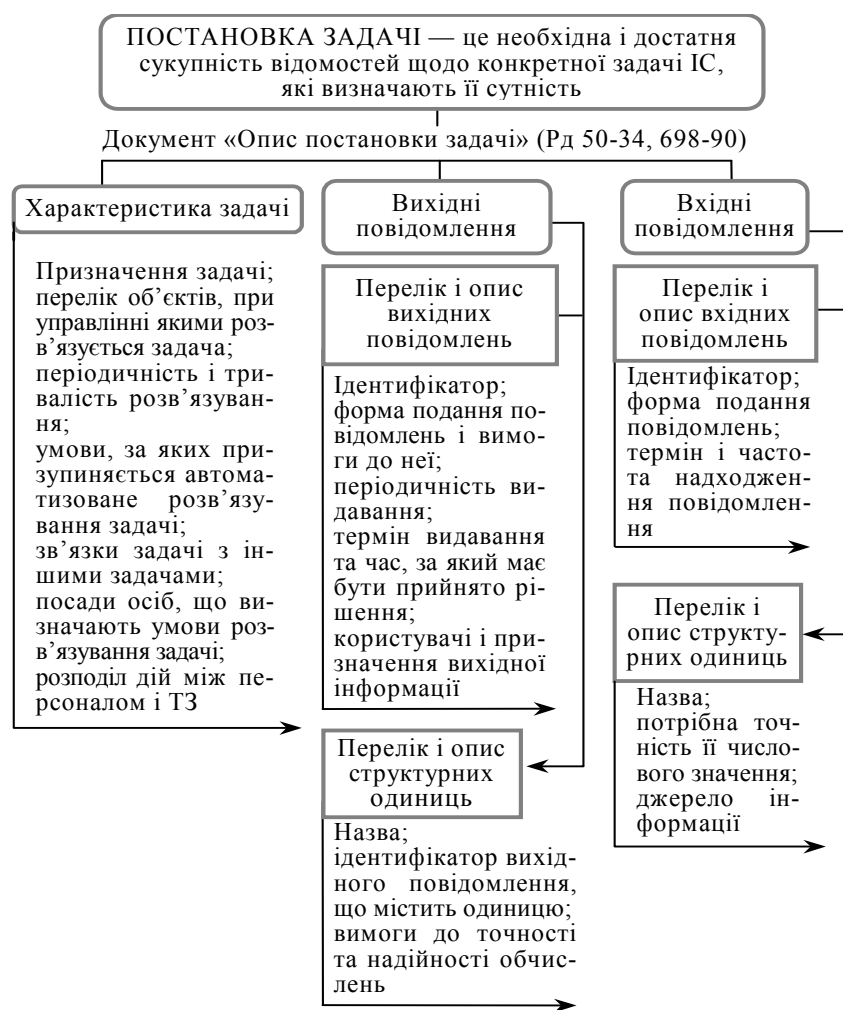

Рис 1. Структура документа «Опис постановки задачі»

Постановка задачі полягає в тому, що письмово фіксується конкретний перелік всіх документів і реєстрів, необхідних на підприємстві, які повинен формувати автоматизований облік, і вимоги до них, такі як інформація, що міститься в облікових реєстрах і первинних документах, ступінь автоматизації

заповнення первинних документів і звітів і ін. з врахуванням особливостей господарської діяльності досліджуваного об'єкта. Наприклад, в накладних на відпуск товарів в одній фірмі потрібна наявність доларового еквівалента ціни, в іншій фірмі - величина торгівельної націнки, а в третій те і інше (або ні того ні іншого). Відділу збуту може потрібно відомість відвантажених товарів з вказівкою ціни продажу товару і датою відвантаження.

Постановка задачі дуже важлива, оскільки без чіткого переліку того, що треба зробити і яким умовам це повинно задовольняти практично неможливо отримати результат від автоматизації. Крім того, якщо не зробити заздалегідь чітку постановку завдання, то може вийти, що програма буде налагоджена таким чином, що необхідні реєстри і первинні документи взагалі формуватись не будуть (наприклад, внаслідок відсутності необхідної аналітики по рахунках, яка встановлюється на самому початку автоматизації), через це настройку всієї програми доведеться наново переробляти.

Постановка задачі включає наступні етапи:

- опис характеристики комплексу задачі (призначення комплексу задачі; періодичність і тривалість розв'язання; умови за яких припиняється розв'язання комплексу задач автоматизованим способом; зв'язки даного комплексу задач з іншими комплексами);
- опис вхідної інформації (перелік та опис вхідних повідомлень);
- опис організації збору та передачі інформації на обробку;
- опис вихідної інформації (перелік та опис вихідних повідомлень).

Також в даному пункті розділу необхідно навести схему проведення аналізу, аудиту та контролю в умовах автоматизованих інформаційних систем за досліджуваною темою.

2.3. Методика обліку, аналізу та аудиту в умовах інформаційної системи

Даний розділ студент виконує в такому порядку:

1. Описується структура комп'ютерної системи, що обрана в п.1 та характеристика її компонент.

2. Наводяться принципи функціонування обраної комп'ютерної системи та типи даних.

3. Описується організація обліку в обраній комп'ютерній системі.

4. Вказується перелік довідників, які необхідно використати для розв'язання поставленої задачі.

5. Наводиться список констант, значення яких необхідно встановити відповідно до облікової політики даного підприємства.

6. Вказується перелік і порядок створення документів, які необхідні для відображення в комп'ютерній програмі конкретних господарських операцій за темою дипломної роботи.

7. Створюються відповідні документи. В додатках привести друковані форми документів та сформовані документами проводки.

8. Формуються звіти та перевіряється правильність відображення роботи документів на відповідних рахунках.

Зверніть увагу, що для дипломних робіт з аналізу, аудиту та контролю в даному пункті необхідно привести перелік звітних форм бухгалтерських програм, які використовуються при аналізі та аудиті за темою роботи і вказати, які позиції даних звітних форм порівнюються між собою.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

(курсивом виділені джерела наявні в бібліотеці ВДАУ)

1. ДСТУ 2938-94. Системи оброблення інформації. Основні поняття. Терміни та визначення. К.:Держстандарт України, 1995. 32с.
2. ДСТУ 2941-94. Системи оброблення інформації. Розроблення систем. К.:Держстандарт України, 1995. 32с.
3. *1С:Бухгалтерія 7.7. Руководство по ведению учета: Описание типовой конфигурации редакции 4.2/ А. Алексеев, О. Дерут, В. Егоров, С. Кравченко. - М.: Фірма "1С", 2001. - 396 с.*
4. Автоматизация управления предприятием/В.В. Баранов и др..-М.: ИНФРА-М, 2000.-239с.
5. Автоматизированные информационные технологии в экономике/ Под ред. проф. Г.А. Титаренко.-М.: Компьютер, ЮНИТИ, 2002.-400с.
6. Автоматизированные информационные технологии в экономике/ Под ред. И.Т.Трубилина.-М.:Финансы и статистика, 2000.-416с.
7. Антонюк В. А., Курков М.С. Інформаційні системи і технології у фінансах: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. - К.: КНЕУ, 2005. - 140с.
8. *Асеев Г. Методологія автоматизація діловодства: документи//Вісник Книжкової палати. - 2004. - № 11. - С. 23-26.*
9. Береза А. М. Інформаційні системи і технології в економіці: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2002. — 80 с.
- 10.*Білуха М. Микитенко Т. Теоретичні та методологічні засади електронного обліку господарської діяльності //Бухгалтерський облік і аудит - 2004. - № 12. - С. 15-24.*
- 11.*Білуха М., Микитенко Т., Новодворська В. Застосування АРМ бухгалтера в обліку і контролі на підприємстві //Бухгалтерський облік і аудит. - 2003. - № 12. - С. 3-8.*
- 12.*Брейкіна Л. Ви купили програму 1С: Бухгалтерія 7.7. що далі?//Баланс. - 2005. - № 33. - С. 19-21.*

13. Бутинець Ф.Ф. та ін. *Інформаційні системи бухгалтерського обліку/ За ред. проф. Ф.Ф. Бутиця.*-Житомир: ПП «Рута», 2002,-544с.
14. Вовчак І.С. *Інформаційні системи та комп'ютерні технології в менеджменті.*-Тернопіль:Карт-Бланш, 2005.- 354с.
15. Гордієнко І. В. *Інформаційні системи і технології в менеджменті: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц.* - К.: КНЕУ, 2003. — 259 с.
16. Грабчук Т.І. *Функції контролю бухгалтерського обліку в умовах автоматизації // Формування ринкових відносин в Україні.* - 2007. - №4. - С.48-52.
17. Гужва В.М. *Інформаційні системи і технології на підприємствах.*-К.:КНЕУ, 2001.-400с.Дубовой В.М., Кветний Р.Н. *Програмування комп'ютеризованих систем управління та автоматики/ Вінниця:ВДТУ, 2003.- 208с.*
18. Годун В. М., Орленко Н. С., Сендзюк М. А. *Інформаційні системи і технології в статистиці: Навч. посіб-ник / За ред. д-ра екон. наук, проф. В. Ф. Ситника.* — К.: КНЕУ, 2003. — 267 с.
19. Єрьоміна Н.В. *Банківські інформаційні системи.*-К.: КНЕУ, 2000.-230с.
20. Ильина О.П. *Информационные технологии бухгалтерского учета.*-Спб:Питер, 2006.-688с.
21. Іванова Т. *Автоматизація обробки паперових платіжних доручень у банківській практиці //Вісник Національного банку України.* - 2005. - № 10. - С. 56-57.
22. Івахненко С. *Класифікація програмного забезпечення обліку і контролю //Бухгалтерський облік і аудит.* - - 2006. - № 7. - С. 55-65.
23. *Інформаційні системи і технології в економіці/За ред. В.С. Пономаренка.*-К.:Видавничий центр “Академія”, 2002.-544с.
24. Кропивко М.Ф. *Інформатизація в управлінні агропромисловим виробництвом.*-К.:ІАЕ УААН, 1997.-252с.
25. Микитенко Т. *Сучасні інформаційні технології обліку та аудиту в управлінні підприємством //Бухгалтерський облік і аудит.* - 2005. - № 10. -

с.12-19.

26.Писаревська Т.А. Інформаційні системи обліку та аудиту: Навчальний посіб.— К.: КНЕУ, 2004. — 369 с.

27.Прокопенко И.Ф., Ганин В.И., Москаленко В.В. Анализ финансово-хозяйственной деятельности предприятий с применением ПК.- К.: Центр учебной літературі, 2006.- 336с.

28.Рибченко М.Ф. Особливості вивчення комп'ютеризованої системи бухгалтерського обліку в ході проведення аудиту //Держава і регіони: Серія: Економіка та підприємництво. - 2006. - №4. - С. 299-302.

29.Системи оброблення економічної інформації: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц./ За заг. ред. В. Ф. Ситника. — К.: КНЕУ, 2004. — 332 с.

30.Ситник В,Ф. та ін. Основи інформаційних систем/ За ред. В.Ф.Ситника.-К.:КНЕУ. 2004.-420с.

31.Ситник В.Ф., Краєва О.С. Технологія автоматизованої обробки економічної інформації.-К.:КНЕУ, 1998.-200с.

32.Слесарева Г. Комп'ютеризація бухгалтерського обліку: із чого почати?//Баланс. - 2005. - № 27. - С. 39-42.

33.Татарчук М. І. Корпоративні інформаційні системи: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2005. — 291 с.

34.Терещенко Л. О., Матієнко-Зубенко І. І.Інформаційні системи і технології в обліку: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2004. — 187 с.

35.Тесленко Г.С. Інформаційні системи в аграрному менеджменті.- К.:КНЕУ, 2006.-232с.

36.Третяк Н.М. Автоматизація обліку підприємств агропромислового комплексу //Облік і фінанси АПК. - 2005. - № 11. - С. 116-119.

37.Царьов М.С. Інформаційні системи та технології обліку в АПК: практикум. К.: КНЕУ, 2005.- 368с.

38.Шквір В.Д., Загородній А.Г., Височан О.С. Інформаційні системи і технології в обліку: Навч. посіб. для студ. Вузів / Львів: Вид-во ун-ту "Львівська політехніка", 2003. - 268 с.

ДЖЕРЕЈА В ИНТЕРНЕТ

1. www.1C.ru
2. www.parus.ua
3. www.team.ua
4. www.galaktika.ru
5. www.asoft.ru
6. www.cbr.ru
7. www.diasoft.ru
8. www.fors.ru
9. www.inversion.ru
10. www.mimtech.ru
11. www.programbank.ru
12. www.softlab.ru

